

Branko BEGOVIĆ

MARIJAN JERGOVIĆ – ŽIVOT U PJESMI

Uz 70. obljetnicu života

U Podravini zasigurno ne postoji naselje koje nema neku specifičnost po kojem je poznato ili nekog zaslužnog stanovnika. Tako je i s pitomačkim krajem. Brojni znameniti ili poznati ljudi potječu iz ovoga kraja. Spomenimo samo poznatog ilirskog pjesnika Petra Preradovića, pjesnika Dragu Britvića, domoljuba Stjepana Sulimanca, Ivana Zelenbrza, Mirka Lauša, Božicu Jelušić...bez kojih bi naša kulturna i povijesna slika bila sasvim drugačijeg izgleda i svaki od njih (kao i brojni drugi znani i neznani) ostavili su pečat u svojem vremenu.

Nesumnjivo je i to da jedno od tih mjesta zauzima i ime dr. med. Marijana Jergovića iz Pitomače, koji se tijekom svojeg dosadašnjeg života, a posebno posljednjih pedesetak godina istaknuo kao ugledni glazbenik, sportaš, zdravstveni djelatnik i kao opće poznata društveno-kulturna i javna osoba Pitomače, nadasve Podravine i Lijepe naše. Govoriti o Marijanu Jergoviću nije jednostavno budući da je njegova prisutnost u javnom i društvenom životu mnogostrana, stoga ćemo ovog prilikom pokušati sažeti sve ono najbitnije o njemu.

"Pjesma moje Podravine puna smijeha i topline, ko da u njoj čujem očev glas. Sav mi teret s duše skine pjesma moje Podravine, svaki put kad sjedne među nas." riječi su Drage Britvića koje je uglazbio njegov prijatelj doktor Jergović i koji je pod tim imenom poznat diljem Podravine, a u glazbenim i estradnim krugovima i šire. Navedeni stihovi nisu slučajno izabrani između tisuća stihova koje je uglazbio dr. Marijan Jergović, već namjerno, budući da, kako zna doktor kazati, *sjajno* u stvari govore o čovjeku domoljubu koji je vezan za svoj rodni kraj, kojega voli, s kojim se budi i živi i kojega želi na svoj način prikazati i pokazati i izvan lokalnih granica.

Marijan Jergović rođen je 9. srpnja 1938. godine u pitomačkoj trgovačkoj obitelji. U Pitomači je završio osnovno obrazovanje, zatim pohađa Gimnaziju u Virovitici, te Medicinski fakultet u Zagrebu do 1964. godine. Specijalistom interne medicine postao je 1976., a kasnije je polazio i postdiplomski studij iz pulmologije. Medicina mu je primarna djelatnost sve do 1994. godine do kada je radio u Domu zdravlja Đurđevac i Pitomača, te Medicinskom centru Virovitica. Od tada pa sve do 2001. godine obavlja dužnost podžupana Virovitičko-podravske županije zadužen za društvene djelatnosti. S te dužnosti odlazi i u mirovinu.

Marijan Jergović je posljednjih gotovo pola stoljeća poznat kao izvrstan glazbeni entuzijast (skladatelj, dirigent...), no pored toga bavio se aktivno i sportom i to najviše nogometom, pa je tako obilježio jedan dio povijesti pitomačkog sporta i društvenog života.

Sastav Pionirski odred "Maršal Tito" 1948. godine. Marijan Jergović sasvim desno

Djetinjstvo i školovanje

Gotovo cijeli svoj život Marijan Jergović je proveo u Pitomači. Otac Nikola došao je u Pitomaču iz Like 1922. godine (rođ. 1910.) "trbuhom za kruhom" i počeo kao šegrt trgovac, a majka Ankica u ranim tridesetim godinama 20. stoljeća doselila je s obitelji iz Grubišnog Polja. Osim Marijana, Nikola i Ankica imali su još troje djece (stariju sestru Zlatu, te dva mlađa brata, Ivicu i Šimuna). Rano djetinjstvo provodi u Novoj ulici (danas ulica Petra Preradovića 29). U susjedstvu (i ulici) bilo je mnogo djece (obitelji Barčan, Galjar, Mihoković, Prepelec, Kovač, Krznarić, Petrović, Kušt i dr.) pa i mnogo radosti i igara. Najčešće je to bio nogomet na ulici ili nekom dvorištu. Dvorište Jergovićevih bilo je u dva dijela – u jednome dijelu je bila čak i kuglana s daskom za bacanje kugle. U drugom dijelu, koji je bio veći, igrao se nogomet, a bilo je i jama za skakanje u dalj, ucrtano igralište, a u sredini špaga za skakanje u vis. Nogomet se igrao i na livadama koje su se nalazile između današnje Preradovićeve i Radićeve ulice. Jasno je da nije bilo pravih nogometnih lopti, već su to bile tzv. krpenjače ili rjeđe tenis lopte. Tek nakon drugog svjetskog rata pojavljuju se prave nogometne lopte od kože. Igrale su se utakmice između ulica. Tako su se sve tajne nogometa učile bez trenera u najranijem djetinjstvu.

Sedmogodišnju osnovnu školu Marijan je polazio u Pitomači gdje je polagao malu maturu. Već u petom razredu počeo je igrati nogomet za školu. Tada se počeo baviti i

Portret iz početka 1960-ih godina.

glazbom. Počeo je svirati u glazbenom sastavu škole kojeg je vodio učitelj Željko Fribec. Školovanje nastavlja u virovitičkoj gimnaziji. Na putovanju do gimnazije družio se s Dragom Britvićem, Zvonimirom Majdakom, Ivanom Zelenbrzom... Igrao je nogomet za gimnaziju te je svirao violinu i harmoniku u glazbenom sastavu razreda – na čajankama. Imao je sjajne profesore, kao što su bili prof. Balić, prof. Široki, prof. Ančić, prof. Kovačević, prof. Tičić, Cvitanović, Grčić i dr. koji nisu samo bili dobri učitelji svojih predmeta već i pravi pedagozi koji su mlade učili kako treba korisno živjeti. Godine 1957. završava gimnaziju i upisuje medicinski fakultet u Zagrebu. Studira redovito, te uz studij i dalje igra nogomet za svoju Pitomaču, ali i svira u raznim glazbenim sastavima na amaterskoj osnovi. U to se vrijeme svi studenti iz Pitomače druže, pa su čak osnovali i vlastiti studentski klub u kojem su se okupljali, te podržavali kulturna i sportska događanja u Pitomači. Bila su to braća Jakelić, braća Šokec, braća Jergović, Gregl, Saić, Kovačević, Hren, Rupiće, Žilinski, Serp... Medicinski fakultet je završio 1964. godine, a nakon provedenog stažiranja od jedne godine vraća se u Pitomaču.

Marijan Jergović s nadaleko poznatim sastavom "Podravski mužiški".

Posao

Godine 1966. zapošljava se u Zdravstvenoj stanici Pitomača, gdje radi kao liječnik opće prakse sve do 1972. godine. Tada odlazi na specijalizaciju iz interne medicine, u medicinski centar Virovitica i u Zagreb. Nakon završene specijalizacije vraća se i radi u Pitomači i Đurđevcu. Iste godine po dolasku imenovan je ravnateljem Zdravstvene stanice Pitomača koja je bila sastavni dio Doma zdravlja u Đurđevcu. U vrijeme njegovog mandata završava se druga faza dogradnje pitomačke ambulante – otvara se novi moderni laboratorij, nova stomatološka ordinacija, nova ordinacija opće medicine, uvode se dežurstva medicinskog osoblja i dr. Kao ravnatelj i internist radi sve do 1992. godine, a do 1994. samo kao internist. Godine 1993. novim preustrojem lokalne samouprave Pitomača postaje općinsko središte. Jergović se angažira na mjestu pročelnika za kulturne djelatnosti a potom odlazi na mjesto dožupana Virovitičko-podravske županije do 2001. godine kada odlazi u mirovinu.

Šport

Već od najranijeg djetinjstva Jergović je vezan za loptu i nogomet. U NK Pitomača dolazi 1953. godine s nepunih 15 godina. Do tada je postojala samo seniorska momčad i to je bio povijesni datum za NK Pitomača jer je tada formirana juniorska momčad.

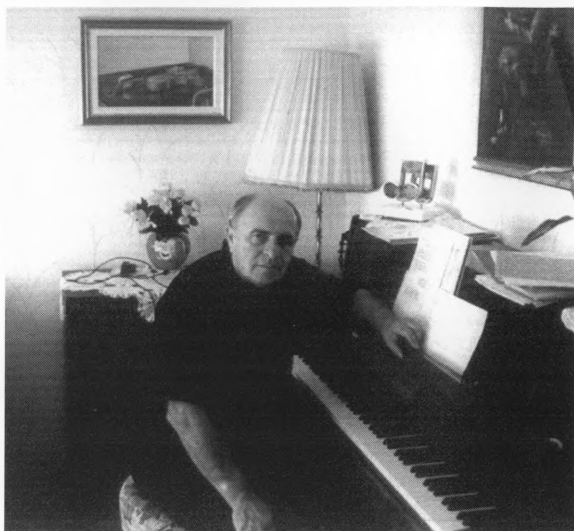
Već u proljeće iste godine igra i prvu prijateljsku utakmicu za seniorsku momčad i od tada igra za prvu ekipu sve do 1969. godine, kada i prestaje s aktivnim igranjem nogometa. Smatra se jednim od najuspješnijih nogometaša Pitomače uopće. Sa 16 godina igrao je za kotarsku seniorsku reprezentaciju Đurđevac, s 18 godina za podsaveznu reprezentaciju Bjelovar, a igrao je i za sveučilišnu reprezentaciju. Prestankom aktivnog igranja postaje klupski liječnik NK Pitomača, ali i član Izvršnog odbora kluba do 2000. godine. Ukupni je proveo u druženju s nogometnom loptom 47 godina.

U gimnaziji je Jergović na jednoj rukometnoj utakmici upoznao Ladislavu Mariju – Lackicu rođ. Horak s kojom je uploio u bračne vode. Kažimo da je Lackica u to vrijeme bila rukometašica "Lokomotive" i reprezentativka bivše Jugoslavije. Kako i sam Jergović kaže: uz sport ga vežu (u mladosti) možda i najljepši trenuci života napose mladosti. Jer, tada nogomet nije bio samo sport, već i mjesto druženja sportaša s članovima upravnog odbora i drugih Pitomačana. Pitomača je u to vrijeme bila obrtničko-trgovačko središte ovoga kraja, a većina njih je bila vezana uz sport i kulturu. Neizbrisiv trag o životu na dr. Jergovića ostavili su ljudi koji su tada bili vezani upravo uz nogomet i kulturu Pitomače, kao što je npr. Milan Lovrin, Ivan Šokec, Božo Kos, Franjo Gregl, Martin Šostarić, Nikola Jergović, Franjo Šegregur, Ivan Begović, Mato Kožar... Početkom šezdesetih, ali i kasnije, Jergoviću i ovoj generaciji često u goste dolaze prof. dr. Žarko Dolinar, Mladen Delić... Sve su to bili ljudi koji su voljeli Pitomaču, kao i svoju domovinu. S njima se tada pjevalo "Glasna jasna", "U boj, u boj", "Peharček moj", razne nazdravičarske, napitničarske i domoljubne pjesme. Oni su mlađe učili kako treba voljeti tradiciju, obitelj, domovinu. Možda je upravo u njima klica već nadaleko poznatog festivala Pjesme Podravine i podravlja Pitomača – često zna spomenuti dr. Marijan Jergović.

Kultura

Usmjerenje prema glazbi dao mu je djed po majci Šimun Vedriš. Kad je Marijanu bilo samo pet godina, on mu je u Zagrebu u tada poznatoj knjižari "Kugli" kupio violinu i 10 početnica za violinu. Nju, kao i njemački jezik počinje učiti s osam godina kod tadašnjeg katehete Petra Širokog. Za vrijeme osnovne škole svirao je u glazbenom sastavu škole. Nastavio je pohađati osnovnu glazbenu školu u Virovitici kod učitelja Frana Mikolića. Kasnije uči svirati harmoniku i glasovir. Počevši raditi u Zdravstvenoj stanici Pitomača 1966. godine, zajedno s Franjom Greglom, Ivanom Šokcem, Pavlom Banom, Milanom Pavičićem, Lukom Biočićem i Marijanom Stilinovićem reaktivira rad HPGD "Sloga", osnovano 1925. godine, te zajedno s Pavlom Banom dirigira muškim i mješovitim pjevačkim zborom "Sloge". Jedno vrijeme bio je i predsjednik HPGD "Sloga". Kasnih 1980-ih godina osniva tamburaški sastav "Podravske tamburice", s kojima izdaje autorski album. Upoznavši urednike Hrvatskog radija narodne redakcije: Krešu Filipčića, Željka Kovačića, Vladimira Felkera, zajedno s Karlom Crnčićem i Rajkom

Marijan Jergović pored svojeg pianina na kojem je skladao bezbrojne pjesme (2004. godina).

Stilinovićem organizira tada popularne emisije Hrvatskog radija "Tamburaško sijelo". Nakon nekoliko održanih priredbi "Tamburaškog sijela" Jergović daje inicijativu za održavanje festivala na kojem će biti prvi put izvedene podravske pjesme. To prihvaćaju u jesen 1992. godine Karlo Crnčić, Rajko Stilinović, Krešo Filipčić, Vladimir Felker, Željko Kovačić, nešto kasnije se pridružuje i Rikard Bakan. Slijedeće godine održava se prvi festival pod nazivom "Podravino moja mila" i to u kino dvorani društvenog doma u Pitomači, a u sklopu emisije Hrvatskog radija "Tamburaško sijelo". Već slijedeće godine (1994.) festival dobiva naziv glazbeni festival "Pjesme Podravine i podravlja" - naziv je dao poznati pjesnik Drago Britvić iz praktičnih razloga. Dr. Jergović je bio do 1998. godine direktor festivala, Rajko Stilinović zamjenik, a šef pressa Karlo Crnčić. Od 1998. godine, postaje umjetnički ravnatelj na kojem mjestu je sve do danas, 2008. godine.

Prvi počeci skladanja pjesama počinju već 1970-ih godina kada sklada nazdravičarske i napitničarske pjesme. Kasnije, 1985. godine, uglazbljuje i pitomačku himnu "Pitomo selo" (na tekst Mirka Lauša) za koju je aranžman napisao maestro Emil Cosseto za mješoviti zbor, a nakon toga nastaju i brojne danas poznate skladbe (npr. "Kak' je v duši, tak' je v kleti" na stihove Drage Britvića). Najviše je napisao popularno-pučkih popijevki, tamburaških pjesama, no (ali) i onih za djecu, zatim brojne himne za sportske klubove itd. Broj skladbi koje je uglazbio premašuje brojku 350, od kojih je preko 250 snimljeno u studijima i nalaze se na nosačima zvuka. Sa svojim pjesmama sudjelovao je na raznim festivalima kao što su oni u Krapini, Požegi, Slavonskom Brodu, Pitomači, Opatiji, Splitu i drugdje.

Marijan Jergović kao dožupan 1997. godine.

Jergovićeve pjesme su pjevali i pjevaju naši najpoznatiji interpreti s glazbene scene: Vice Vukov, Krunoslav Kićo Slabinac, Maja Blagdan, Gazde, Stanko Šarić i Najbolji hrvatski tamburaši, Đuka Čaić, Marta Nikolin, Viktorija Kulišić, Barbara Othman, Miroslav Živković, Maja Zeko, Ana Majstor, Lampaši, Bekrije, Slavonske lole, Podravski mužikaši, Željko Sesvečan, Dragan Vlajinić, Licitari, Štef Jeršek i brojni drugi. Važno je spomenuti da su autori tekstova pjesama koje je uglazbio naši najpoznatiji tekstopisci i pjesnici kao što je Drago Britvić, Maja Đerek Lovreković, Zorica Klinžić, Terezija Buba Bognar, Rajko Stilinović, Pere Picukarić i drugi. Godine 2000. primljen je za redovitog člana Hrvatskog društva skladatelja (HDS).

Spomenimo da se Jergović okušao i kao glazbeni producent i aranžer malih glazbenih sastava, a izdao je i nekoliko pjesmarica. Godine 1998. s Rajkom Stilinovićom izdao je pjesmaricu autorskih pjesama pod nazivom "Naše pjesme, naši snovi", a "Pjesme moje Podravine" samostalno potpisuje i objavljuje 2000. godine. Četiri godine kasnije uspio je načiniti veliku i jedinstvenu zbirku pjesama Podravine pod naslovom "Podravske pjesme, polke i čardaši". U ovoj knjizi predstavljeno je notno i tekstualno 218 pjesama, a o toj zbirci maestro prof. Siniša Leopold zaključio je uvodnu riječ: "*Pokretač sakupljanja ove vrijedne riznice podravske glazbe i riječi, naš dragi i neumorni dr. Marijan Jergović ponovno je pokrenuo svoj stvaralački zamašnjak u više nego značajnom smjeru. Podario nam je na jednome mjestu toliko toga što je već odavno dio naše svijesti, a neke nove glazbotvorije zasigurno će postati dio nas. "Pjesme Podravine i podravlja" već ionako naveliko pjevamo, a ovu zbirku Marijan je nesebično podijelio zajedno s nama, u čast Svoje i Naše Podravine.*" Kažimo i to da Jergović privodi kraju veliki projekt pjesmarice sa notnim zapisima, harmonijama i tekstovima 200 autorskih pjesama popraćenih s 10 nosača zvuka (10 CD-a).

Istaknimo da je Jergović dobitnik brojnih priznanja, nagrada i odlikovanja, među kojima je najvrjednije odlikovanje Reda Danice Hrvatske s likom Marka Marulića. 2007. godine proglašen je Začasnim članom Hrvatskog zbora liječnika, a odlikovan je i Zlat-

nim grbom Virovitičko-podravske županije za životno djelo.

Na kraju ovog pregleda života i rada Marijana Jergovića, možemo zaključiti da je doktor Jergović pokazao višestruku nadarenost te je postigao zapažene uspjehe u svojoj profesiji kao zdravstveni djelatnik liječnik i ravnatelj zdravstvenih ustanova, angažiran i u društveno-političkom životu u Općini Pitomača i Virovitičko-podravskoj županiji. U svojim zrelim godinama s osobitim zadovoljstvom pa i s ponosom spominje svoje mladenačke sportske rezultate.

No najviše ljubavi posvetio je glazbi: njegujući podravsku glazbenu tradiciju skladao je više stotina pjesama i utemeljio Festival pjesme Podravine i podravlja. Nedavno se doktoru Jergoviću ostvarila još jedna velika želja, a to je osnivanje glazbene škole u Pitomači. Godine 2006. na Svečanoj sjednici Općinskog vijeća Općine Pitomača darovao je i predao tadašnjem načelniku Zdravku Dijakoviću i svojim mještanima pianino, gitaru i violinu i inicirao otvaranje glazbene škole. Taj mu se san i ostvario u jesen 2007. godine kada je načelnik općine Željko Grgačić svečano otvorio pitomačku glazbenu školu.